

EXPUNERE DE MOTIVE

Unul dintre cele mai importante documente adoptate în cadrul primei reuniuni a Adunării Statelor Părți la Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, desfășurată la New York, în perioada 3 – 10 septembrie 2002, a fost Acordul cu privire la privilegiile și imunitățile Curții Penale Internaționale. După adoptare, Acordul a fost deschis spre semnare, la 10 septembrie 2002, la sediul ONU din New York. Cu ocazia ceremoniei speciale de semnare organizate în aceeași zi, Acordul a fost semnat de 13 state, printre care: Austria, Elveția, Franța, Finlanda, Islanda, Italia, Luxemburg, Norvegia, Marea Britanie și ratificat de un stat, Norvegia.

Acordul a fost deschis pentru semnare până la 30 iunie 2004, până la acea dată înregistrându-se 62 de semnături. Până în prezent, 20 de state dintre cele 62 semnatare au ratificat, respectiv aprobat, Acordul.

În baza aprobării domnului Ion Iliescu, președintele României la acea dată, prin Memorandumul privind aprobarea semnării de către România a Acordului cu privire la privilegiile și imunitățile Curții Penale Internaționale nr. E VI-1/ 2243), reprezentantul permanent la ONU al României, domnul ambasador Mihnea Motoc, a semnat Acordul cu privire la privilegiile și imunitățile Curții Penale Internaționale pe data de 30 iunie 2004.

Acordul cu privire la privilegiile și imunitățile Curții Penale Internaționale a intrat în vigoare pe data de 22 iulie 2004, în conformitate cu prevederile articolului 35 alin.1: Prezentul Acord va intra în vigoare la treizeci de zile de la depunerea, pe lângă Secretarul General, a celui de-al zecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare. În prezent, Acordul este semnat de 62 de state și ratificat de 20.

Importanța intrării în vigoare a acestui Acord, și implicit importanța ratificării lui de către România, se justifică prin necesitatea asigurării funcționalității Curții Penale Internaționale, impunându-se, în consecință, garantarea imunităților și a privilegiilor esențiale îndeplinirii obiectivelor sale.

Acordul garantează imunitate absolută de jurisdicție Curții Penale Internaționale, patrimoniului, fondurilor și bunurilor sale, precum și imunități și privilegii personalului acesteia (judecători, procurori, procurori adjuncți, grefieri, personalul Biroului procurorului și personalul Grefei), în vederea exercitării independente a funcțiilor lor în serviciul Curții sau în legătură cu acestea. Totodată, este garantată inviolabilitatea localurilor, arhivelor și a documentelor Curții, fiind prevăzute și o serie de facilități de natură fiscală și vamală, menite a înlesni activitatea Curții și a membrilor săi.

Acordul are o sferă largă de aplicare *ratione personae*, în considerarea specificului activității jurisdicționale a Curții Penale Internaționale. În acest sens, Acordul garantează anumite imunități și privilegii, expres prevăzute în conținutul articolelor sale, apărătorului și persoanelor care îl asistă pe avocat, martorilor, victimelor, experților și altor persoane a căror prezență este solicitată la sediul Curții, în măsura în care aceste imunități și privilegii sunt necesare pentru exercitarea independentă a funcțiilor lor sau pentru înfățișarea sau depunerea mărturiei în fața Curții.

În egală măsură, personalul recrutat local căruia nu i se aplică prevederile acestui Acord se bucură de imunitate relativă de jurisdicție, precizare valabilă și în ceea ce îi privește pe reprezentanții Statelor participante la reuniunile Adunării Statelor Părți la Statut și ale organelor sale subsidiare și la lucrările Curții, precum și pe reprezentanții organizațiilor interguvernamentale.

Cu ocazia celei de a treia reuniuni a Adunării Statelor Părți la Statutul Curții Penale Internaționale, desfășurată recent la Haga în perioada 6 - 10 septembrie 2004, atât Președintele și Procurorul Curții, cât și Președintele Adunării au adresat un apel delegațiilor participante să accelereze demersurile la nivel național în vederea ratificării Acordului, subliniind importanța acestui document pentru desfășurarea activității Curții.

Ratificarea Acordului de către România își dovedește importanța și în contextul desfășurării negocierilor de aderare la Uniunea Europeană.

Prin Poziția Comună 2003/444/CFSP din 16 iunie 2003 cu privire la Curtea Penală Internațională, detaliată în Planul de Acțiune elaborat în vederea susținerii Poziției Comune, Uniunea Europeană sprijină funcționarea efectivă și independentă a Curții Penale Internaționale, încurajând, în acest sens, printre altele, semnarea și ratificarea Acordului cu privire la privilegiile și imunitățile Curții Penale Internaționale (art.3 din Poziția Comună).

România s-a aliniat deopotrivă Poziției Comune și Planului de Acțiune, asumându-și, în consecință, obiectivele documentelor de poziție menționate.

Prin Planul de Acțiune a fost organizată, la nivelul Uniunii Europene, o rețea de puncte focale cu scopul de a monitoriza punerea în aplicare a prevederilor Poziției Comune. România a fost inclusă în această rețea, având, în consecință, obligația de a raporta cu privire la îndeplinirea obligațiilor ce îi revin din alinierea la cele două documente de poziție.

Conform prevederilor art.35 alin.2 al Acordului, pentru fiecare stat care ratifică, acceptă, aprobă sau aderă la prezentul Acord după depunerea celui de-al zecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, Acordul va intra în vigoare după treizeci de zile de la depunerea, pe lângă Secretarul general, a instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

Față de cele prezentate mai sus a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să îl aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU